

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană a transmis în data de 20.07.2018 statului român o scrisoare de informare cu privire la deschiderea de către Comisia Europeană a procedurii de punere în întârziere în cauza 2018/4075 având ca obiect legislația în vigoare în România referitoare la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane (RCA) și posibila încălcare, prin unele dispoziții conținute în aceasta, a unor prevederi ale Directivei 2009/138/CE și ale Directivei 2009/103/CE.

Conform scrisorii de punere în întârziere, Comisia Europeană consideră că, prin menținerea unor articole din Legea nr.132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (denumită în continuare Legea nr. 132/2017) și din Norma A.S.F. nr.20/2017 privind asigurările auto din România (denumită în continuare Norma nr. 20/2017), nu au fost îndeplinite obligațiile care revin României în conformitate cu art. 21 și art.181 ale Directivei 2009/138/CE și art. 14 al Directivei 2009/103/CE.

Prevederile legislației europene puse în discuție sunt:

a) Directiva 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II):

„Articolul 21 - Condiții privind polițele și nivelul primelor

(1) Statele membre nu impun aprobarea prealabilă sau notificări sistematice cu privire la condițiile de asigurare generale și speciale, nivelul primelor, bazele tehnice folosite în special la calcularea nivelului primelor și rezervelor tehnice sau la formulare și alte documente tipărite pe care o întreprindere intenționează să le folosească în interacțiunile sale cu deținătorii polițelor de asigurare sau cu întreprinderile cedente sau retrocedente.

Cu toate acestea, pentru asigurarea de viață și în scopul exclusiv de verificare a respectării dispozițiilor de drept intern referitoare la principiile actuariale, statul membru de origine poate impune o notificare sistematică privind bazele tehnice utilizate la calcularea nivelului primelor și rezervelor tehnice. Cerința respectivă nu constituie o condiție prealabilă pentru autorizarea unei întreprinderi de asigurare de viață.

(2) Statele membre nu mențin și nu introduc notificarea prealabilă sau aprobarea majorărilor de tarife propuse, decât ca element al unui sistem general de control al prețurilor.

(3) Statele membre pot verifica întreprinderile care solicită sau care au obținut autorizația pentru clasa 18 din anexa I partea A în ceea ce privește mijloacele directe sau indirecte privind personalul și materialele, inclusiv calificarea echipelor medicale și calitatea echipamentelor de care dispun pentru a face față angajamentelor din acea clasă de asigurare.

(4) Statele membre pot să mențină sau să introducă acte cu putere de lege sau acte administrative care să prevadă aprobarea actului constitutiv și a statutului și comunicarea oricărui document necesar exercitării normale a supravegherii.”

„Articolul 181 - Asigurare generală

(1) Statele membre nu solicită aprobarea prealabilă sau comunicarea sistematică a condițiilor generale sau speciale ale polițelor de asigurare, a nivelului primelor sau formularelor și altor documente imprimate pe care o întreprindere de asigurare își propune să le utilizeze în relațiile cu deținătorii de polițe de asigurare.

Statele membre pot solicita comunicarea nesistematică a acestor condiții și a celorlalte documente numai pentru a controla respectarea dispozițiilor de drept intern privind contractele de asigurare. Aceste solicitări nu pot constitui o condiție prealabilă pentru ca o întreprindere de asigurare să își desfășoare activitatea.

(2) Un stat membru care impune obligația de a subscrie o asigurare poate solicita întreprinderilor de asigurare să comunice autorității lor de supraveghere condițiile generale și speciale pentru astfel de asigurări înainte de utilizarea acestora.

(3) Statele membre pot menține sau introduce obligația de notificare prealabilă sau aprobare a majorărilor tarifelor propuse numai ca un element al unui sistem general de control al prețurilor.”

b) Directiva 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi:

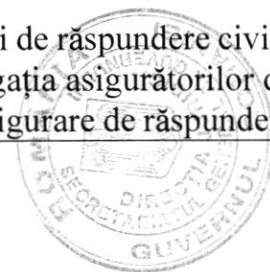
„Articolul 14 - Prima unică

Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a garanta că toate polițele de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de circulația vehiculelor:

(a) acoperă, pe baza unei prime unice și pe toată durata contractului, întregul teritoriu al Comunității, inclusiv orice perioadă în care vehiculul rămâne în alte state membre pe durata contractului; și

(b) garantează, pe baza aceleiași prime unice, în fiecare stat membru, acoperirea impusă de legislația acestuia sau acoperirea impusă de legislația statului membru în care se află de regulă vehiculul, în cazul în care aceasta din urmă este mai mare.”

În opinia Comisiei Europene noua legislație în domeniul asigurării de răspundere civilă auto, adoptată în 2017, a introdus o serie de obligații în special obligația asigurătorilor de notificare prealabilă sistematică a modificărilor aduse primelor de asigurare de răspundere

civilă auto (RCA), limitarea ponderii costurilor administrative și de vânzare la calcularea primelor de asigurare, obligația ca plafoanele pentru primele plătite de clienții cu risc ridicat să fie calculate pe baza „tarifelor de referință”, limitarea criteriilor de segmentare în funcție de riscuri la cele de care asigurătorii pot ține seama la calcularea primelor lor, toate aceste prevederi fiind incompatibile cu Directiva 2009/138/CE (Solvabilitate II).

Astfel, cu privire la prevederile Legii nr. 132/2017, Comisia Europeană scoate în evidență faptul că, potrivit articolului 18 alineatul (4) *„cheltuielile administrative și de vânzare ale poliței de asigurare, incluse în tariful de primă, nu pot depăși cumulativ 25 % din tariful rezultat”*.

Totodată prevederile Legii nr. 132/2017 reglementează modul de încheiere al asigurațiilor RCA în cazul asigurațiilor cu risc ridicat după cum urmează:

Articolul 2: Definiții

5. *„asigurat cu risc ridicat” – persoana care pe baza încadrării în clasele de risc pentru care cel puțin 3 asigurători RCA oferă un tarif de primă de N ori mai mare decât tariful de referință calculat de către BAAR; factorul „N” este stabilit de către BAAR (Biroul Asiguraților de Autovehicule din România), cu aprobarea Autorității de Supraveghere Financiară și este calculat pentru un vehicul cu aceleași caracteristici tehnice cu cele ale vehiculului pentru care se solicită asigurarea, precum și pentru aceeași clasă de bonus-malus a asiguratului/utilizatorului; caracteristicile tehnice ale vehiculelor se vor raporta la capacitatea cilindrică, cu excepția vehiculelor cu motoare electrice, caz în care se va ține seama de*

puterea acestora;

Articolul 19: Prevederi aplicabile asigurațiilor cu risc ridicat

(1) *Un asigurat cu risc ridicat se poate adresa BAAR pentru formularea unei oferte de asigurare.*

(2) *BAAR va formula o ofertă de asigurare calculată pornind de la tariful de referință și îi va alocă acestuia un asigurător RCA în vederea încheierii contractului RCA.*

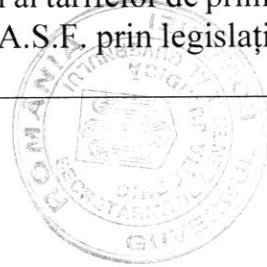
(3) *Alocarea prevăzută la alin. (2) se realizează de către BAAR.*

În opinia Comisiei Europene măsurile adoptate de România menționate mai sus îngăduiesc libertatea asiguraților de a-și stabili propriile prime, în special:

(i) în ceea ce privește reflectarea cheltuielilor administrative și de vânzare în calcularea tarifelor de primă și

(ii) prin stabilirea unui plafon pentru tarifele de primă pe care asigurătorii le pot aplica „asigurațiilor cu risc ridicat” care le sunt alocate de Biroul Asiguraților de Autovehicule din România.

O încălcare a prevederilor art. 21 și art. 181 din Directiva 2009/138/CE (Solvabilitate II) o reprezintă în opinia Comisiei Europene și prevederile articolului 18 alineatul (3) din Legea nr. 132/2017, acestea limitând baza de calcul și modul de calcul al tarifelor de primă RCA utilizat de către asigurătorii RCA la cele reglementate de către A.S.F. prin legislația secundară:

„În calculul tarifului de primă, asigurătorii RCA pot folosi criterii de risc, indici de încărcare, coeficienți de majorare și/sau corecție ori alte instrumente de ajustare a tarifelor stabilite prin reglementări ale ASF”.

În condițiile celor de mai sus Comisia Europeană a invitat guvernul român să transmită, în conformitate cu articolul 258 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, observații cu privire la concluziile Comisiei și să transmită documente suplimentare care să clarifice interpretarea oficială a unor alte articole asupra cărora Comisia nu s-a pronunțat ca fiind încălcări, dar care sunt susceptibile a încălca legislația europeană.

În răspunsul său din 20 noiembrie 2018 la scrisoarea de punere în întârziere, Guvernul României a furnizat mai multe clarificări și și-a exprimat intenția de a modifica o parte din dispozițiile legislative menționate în scrisoarea de punere în întârziere.

Ca urmare a analizării răspunsului oficial primit din partea României cât și a proiectului de modificare a legislației naționale propus de către autoritățile române, Comisia Europeană a considerat ca prevederile legislației naționale din România actuale cât și unele din cele propuse contravin prevederilor legislației europene condiții în care, în data de 26.07.2019 a transmis un Aviz motivat prin care a invitat România să adopte într-un termen de maximum două luni de la primire toate măsurile necesare pentru a se conforma prevederilor acestuia.

2. Schimbări preconizate

Având în vedere emiterea de către Comisia Europeană a Avizului motivat în data de 26.07.2019 și ținând cont de urgența îndeplinirii obligațiilor și respectării termenului impus, se propune modificarea prevederilor Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie.

Proiectul de modificare a Legii nr. 132/2017 are în vedere în principal următoarele:

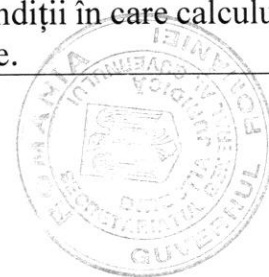
1. Se propun modificări asupra modului de funcționare a „asiguratului cu risc ridicat”:

Întrucât Comisia Europeană consideră că prin actualul mod de funcționare este îngrădită libertatea de tarificare prin impunerea unei prime calculate și ofertate de către BAAR și nu de către asigurătorul RCA, propunerea de modificare a legislației are în vedere eliminarea obligației BAAR de ofertare a primei de asigurare în cazul asiguratului cu risc ridicat.

Totodată, se are în vedere instituirea obligațiilor BAAR de alocare a asiguratului cu risc ridicat conform politicilor și procedurilor proprii, proceduri interne care stabilesc și condițiile de încheiere a asigurării, asumate de către toți membrii BAAR, precum și de stabilire a unor reguli de conduită aplicabile membrilor săi inclusiv cu privire la încheierea asigurării RCA în cazul asiguraților cu risc ridicat.

2. Se propune abrogarea prevederilor ce limitează cheltuielile administrative și de vânzare ale poliței de asigurare ce pot fi incluse de către asigurători în calculul tarifelor de primă.

3. Se propune eliminarea obligației A.S.F. de reglementare a modului de calcul al tarifelor de primă, a criteriilor de risc, a indicilor de încărcare, a coeficienților de majorare și/sau corecție ori alte instrumente de ajustare a tarifelor de primă, condiții în care calculul va avea în vedere respectarea principiilor actuariale general acceptate.

4. Se propune punerea în acord a prevederilor din cuprinsul Legii nr. 132/2017 ce reglementează modul de distribuire a contractelor RCA cu prevederile Legii nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări, acestea intrând în vigoare ulterior publicării legii RCA. Astfel, se reglementează la art.6 alin. (3), asumarea răspunderii pentru emiterea tuturor contractelor RCA indiferent de canalul de distribuție utilizat, fie direct sau prin intermediarii de asigurări sau de asigurări auxiliare, definiți conform Legii 236/2018.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Nu este cazul

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu este cazul

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu este cazul

3. Impactul social

Nu este cazul

4. Impactul asupra mediului

Nu este cazul.

5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung (5 ani)

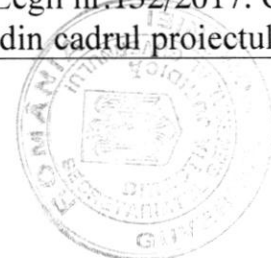
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
(iii) TVA						
b) bugete locale						

(i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii (iii) asistență socială b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii (iii) asistență socială c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații Proiectul de act normativ nu are un astfel de impact deoarece nu propune introducerea unor scutiri sau exceptări de la plata de impozite.						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:						

a) Acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ Autoritatea de Supraveghere Financiară va modifica prevederile normelor emise în aplicarea legislației primare în vederea punerii în acord cu completările și modificările aduse acesteia . b) Acte normative care urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor care transpun prevederi comunitare Propunerile de modificare au scopul de a asigura convergența legislației naționale cu directivele europene în materie, ale Directivei 2009/138/CE și ale Directivei 2009/103/CE, avându-se totodată în vedere obligația României, prin A.S.F., ce îi revine în conformitate cu prevederile art. 27 din Directiva 2009/138/CE în ceea ce privește protejarea deținătorilor de polițe de asigurare și a beneficiarilor.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Nu este cazul
4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente Nu este cazul.
6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Prezentul proiect de lege a fost publicat în data de 20.09.2019, pentru consultare publică, pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice pentru o perioadă de 10 zile, în conformitate cu dispozițiile legale privind transparența decizională. În data de 30 septembrie 2019 a avut loc la sediul Ministerului Finanțelor Publice (MFP) ședința Comisiei de Dialog Social, la care au participat toți reprezentanții confederațiilor sindicale și patronale reprezentative la nivel național, reprezentanți ai MFP și Ministerului Muncii și Justiției Sociale cât și reprezentanți ai Autorității de Supraveghere Financiară în calitate de invitați, ocazie cu care s-a hotărât constituirea unui grup de lucru mixt pentru analizarea proiectului de act normativ. În cadrul întâlnirii grupului de lucru mixt pentru analizarea proiectului de act normativ ce a avut loc la sediul MFP în data de 04.10.2019 participanții au purtat discuții asupra prevederilor proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.132/2017. Cu această ocazie o mare parte a participanților au susținut eliminarea din cadrul proiectului

a prevederilor propuse ce nu sunt în legătură cu prevederile invocate de către Comisia Europeană în avizul motivat. În urma discuțiilor purtate între reprezentanții MFP, ASF și cei ai Comisiei de Dialog Social s-a agreat eliminarea prevederilor aflate în discuție. În data de 07.10.2019 ca urmare a solicitărilor primite de către MFP din partea unor persoane juridice, a fost organizată dezbaterea publică asupra proiectului de act normativ, ocazie cu care participanții si-au expus părerea cu privire la prevederile proiectului de modificare a Legii nr. 132/2017 și au fost înaintate propuneri suplimentare de modificare a acestei legi.

Având în vedere urgența modificărilor legislative propuse, urgență motivată de necesitatea soluționării Cauzei 2018/4075 în faza pre-contencioasă, reprezentanții MFP au opinat faptul că modificarea altor prevederi ale Legii nr.132/2017 în afara celor ce fac obiectul proiectului ar trebui realizată fie ulterior închiderii acestei cauze fie pe parcursul dezbaterii proiectului în procedură legislativă de către Parlamentul României.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Confederația Patronală „CONCORDIA”

UGIR - Uniunea Generală a Industriașilor din România

CONPIROM - Confederația Patronală din Industrie, Agricultură, Construcții și Servicii din România

CNIPMMR - Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România

UNSAR - Uniunea Națională a Societăților de Asigurare-Reasigurare din România

UNSIAR - Uniunea Națională a Societăților de Intermedieri și Consultanță în Asigurări din România

BAAR - Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România

APTE 2002 – Asociația Patronală a Transportatorilor Europa 2002

AURSF – Asociația Utilizatorilor Români de Servicii Financiare

APRD – Asociația Profesioniștilor în Regularizarea Daunelor

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

a) **Consiliul Legislativ** a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr. 1025/2019.

b) **Consiliul Suprem de Apărare a Țării:** nu este cazul

- c) **Consiliul Economic și Social** a emis avizul nr. 6428/2019.
d) **Consiliul Concurenței:** nu este cazul
e) **Curtea de Conturi:** nu este cazul

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Încă din luna august 2018 Autoritatea de Supraveghere Financiară a publicat pe web site-ul propriu o informare publică privind intenția de a analiza efectele legislației cu privire la asigurarea de răspundere civilă auto și de a identifica soluții de îmbunătățire a acesteia.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Nu este cazul.

2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN

